

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA**

n/r predsjedatelja Tomislava Martinovića

Sarajevo, 22.6.2023. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno: 22-06-2023			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02	-02-	1429	122

Predmet: Amandmani na Prijedlog Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije (OIEiUK).

Temeljem članaka 8., 10., 155., i poglavlju IX. dio (2) pod g) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine upućujem amandmane na Prijedlog Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije (OIEiUK).

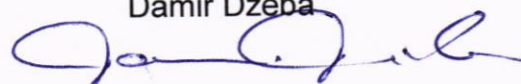
U prilogu dostavljam pet (5) amandmana.

Amandmane I.-V.

S poštovanjem,

Izaslanik

Damir Džeba



Sukladno članovima 8., 10., 155., 172. i poglavlju IX. dio (2) pod g) Poslovnika Doma Naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 27/03, 21/09 i 24/20) podnosim **amandmane na prijedlog zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije:**

Amandman I koji glasi:

Članak 17. stav (1) točka e) „**vrši obračun i prijenos sredstava Fondu za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine**“ **SE BRIŠE**, a točke f), g), h), i), j), k), l), m), n) o), p), r), s), t), u), v), z), aa), bb) i cc) postaju točke e), f), g), h), i), j), k), l), m), n) o), p), r), s), t), u), v), z), aa), bb).

Obrazloženje: Članom 14. stav (1) točka n) propisano je da Operator za OIEiEK **brine o namjenskom trošenju sredstava** dok je Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine osnovan i posluje sukladno Zakonu o Fondu za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 33/03) kojim se osniva Fonda za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine, utvrđuje ustrojstvo, organizacija, upravljanje i rukovođenje Fondom, imovina i poslovanje Fonda, izvori, namjena i način korištenja sredstava Fonda, te uređuju druga pitanja u vezi s pribavljanjem i upravljanjem sredstvima Fonda. Shodno navedenom svaki od organa ima svoje zakonom propisane nadležnosti. Definicija u samom Zakonu o obnovljivim izvorima energije i učinkovite kogeneracije u članku 3 (definicije i pojmovi) stav (1) točka cc) glasi „Naknada za poticanje znači naknada koju plaćaju svi krajnji kupci električne energije, a koja se koristi za poticanje korištenje OIEiUK.“ Iz definicije se vidi da operator za OIEiUK nema pravo po ovom zakonu prebacivati namjenska sredstva Fondu za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine koji će ih koristiti za energetske obnovu što je definirano dalje u ovom zakonu (npr. postavljanje fasada i otvora na zgradama).

Amandman II koji glasi:

U članku 27. Brišu se stavci (6), (7), (8), (9), (10) i (11).

Obrazloženje:

Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine osnovan i posluje sukladno Zakonu o Fondu za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 33/03) kojim su definirani izvori sredstava kojima Fond raspolaže i koje namjenski troši, a naknada za poticanje OIE nije među njima te je zbog toga potrebno brisati stavove (6) i (7).

*Postrojenja koja koristi komunalni otpad za proizvodnju električne i/ili toplinske energije korištenjem tekućeg ili čvrstog otpada ili čvrstog otpada u kombinaciji sa nekim fosilnim gorivom ili OIE, uz uvjet da udio otpada čini barem 80% primarne energije ne zadovoljavaju osnovni uvjet iz članka 3. stav (1), točka k) Obnovljivi izvori energije znače obnovljive nefosilne izvore energije (vjetar, sunce, geotermalni izvori, talasi, plima/oseka, hidroenergija, biomasa, deponijski plin, **plin iz postrojenja za preradu otpada** i bioplin), te se zbog toga brišu i stavovi (8) i (9), a koji se odnose na poticanje proizvodnje iz takvih postrojenja.*

Stavove (10) i (11) je potrebno brisati jer je nemoguće izvršiti kontrole primanja bilo kakvih subvencija, tzv. državne pomoći jer ne postoje javni registri u kojima je moguće izvršiti uvid te se otvara mogućnost manipulacija.

Amandman III koji glasi:

Briše se članak 52 (sufinanciranje izgradnje postrojenja prosumera), a članci 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70 i 71 postaju članci 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69 i 70.

Obrazloženje: Ukupan iznos prikupljene naknade za poticanje OIEiUK u 2022. godini iznosio je 25.791.194,71KM¹ što znači da se ovim prijedlogom Zakona izdvaja dodatnih 10% od ukupne količine prikupljene naknade (**2.579.119,47 KM**) za poticanje kategorije prosumera. Dodatno izdvajanje implicira i dodatno povećanje naknade za isti iznos što je atak na ionako osiromašene građane Federacije Bosne i Hercegovine koji plaćaju naknadu za poticanje. Ako se tome dodaju predviđena povećanja za nezakonita izdvajanja za Fond za zaštitu okoliša (10%) i za proizvodnju električne energije iz krutog otpada (5%) koji nije obnovljivi izvor energije, potrebno povećanje naknade prikupljene od građana se treba povećati za najmanje 25%.

Poticaj prosumerima iz kategorije kućanstava se ogleda u uštedi troškova električne energije koji su direktan rezultat ovog zakona jer se prosumerima omogućuje predavanje viška proizvedene energije u distributivnu mrežu, a za isti iznos se umanjuje količina energije preuzete iz mreže na kraju obračunskog razdoblja. Ovim zakonom se prosumeri izuzimaju balansne odgovornosti. Gore navedeno predstavlja poticaj koji je dovoljan za ekonomsku isplativost za ulaganje u obnovljive izvore energije u kategoriji prosumera. Dodatna naknada bi samo značila dodatni profit korisnicima ove kategorije koji bi bio financiran iz naknade za poticanje OIEiUK prikupljene od građana i privrednika na području Federacije Bosne i Hercegovine. Uvođenje kategorije prosumera je poticaj sam po sebi te izgradnju postrojenja prosumera nije potrebno dodatno poticati.

Amandman IV koji glasi

U članku 55. se brišu stavovi (2), (3) i (4) i dodaju se novi stavovi (2), (3) i (4) koji glase:
„(2) Kvalificirani proizvođači koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora, a priključeni su na prenosnu mrežu su balansno odgovorni i plaćaju troškove balansiranja
(3) Kvalificirani proizvođači koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora, a priključeni su na distributivnu mrežu su balansno odgovorni, a troškove balansiranja plaća i snosi Operator za obnovljive izvore energije i učinkovitu kogeneraciju.
(4) Operator za OIEiUK će donijeti upute o načinu plaćanja troškova balansiranja.

Obrazloženje: Stavovi (2), (3) i (4) se brišu i mijenjaju novima koji su u odnosu na predložene provodivi i zakoniti te iziskuju manje troškove. Za pokrivanje troškova balansiranja na distributivnoj mreži dovoljna su sredstva oslobođena izlaskom vjetroelektrane iz sustava poticaja.

Razlozi ovakvog definiranja balansne odgovornosti proizvođača električne energije iz OIE priključenih na distributivnu mrežu su višestruki, počevši od činjenice da su svi mali i mikro proizvođači priključeni na distributivnu mrežu. Predloženo obvezno planiranje dan unaprijed iziskuje nabavku skupocjenih software-a i ostalih troškova implementacije sustava planiranja proizvodnje dan unaprijed. Identičnu vrstu troškova (dodatno zapošljavanje, obuka, nabava i implementacija specijaliziranog software-a za obradu nekoliko tisuća planova na dnevnoj razini) u značajnom iznosu bi trebao i Operator za OIEiEK planirati i snositi.

¹ izvor: *Godišnji izvještaj o radu za 2022. godinu Operatora za OIEiEK*, <https://www.oieiek.ba/wp-content/uploads/2023/05/Izvjestaj-o-radu-i-poslovanju-Operatora-za-OIEiEK-u-2022.-godini.pdf>

Uvođenje dodatnih gore navedenih troškova mikro i malim proizvođačima rezultirat će nerentabilnom proizvodnjom, a posljedično tome i gašenjem proizvodnih postrojenja što nikome ne ide u prilog jer se Federacija Bosne i Hercegovine opredijelila za povećanje postojećih kapaciteta, a nikako za smanjenje postojećih.

Sve operativne radnje koje bi Operator za OIEiUK trebao vršiti ukoliko se usvoji prijedlog Zakona uvjetuju dodatne ljudske i materijalne resurse jer se prijedlogom zakona usložnjava procedura i nagomilava nepotrebna administracija u Operatoru što će zasigurno dovesti do povećanja troškova Operatora što implicira potrebu za povećanje naknade za poticanje OIEiUK. Proizvođačima se također nepotrebno usložnjavaju procesi što će zasigurno dovesti do povećanja troškova proizvodnje i smanjenje interesa za izgradnju novih proizvodnih kapaciteta. Iz navedenog je lako zaključiti da bi prijedlog zakona uzrokovao povećanje izdvajanja za naknadu i smanjenje izgradnje novih proizvodnih kapaciteta što je suprotno svim nacionalnim i europskim strategijama i ciljevima. Način balansiranja koji je predložen ovim Amandmanom pojednostavljuje način rada, sprječava nepotrebne troškove i gomilanje administracije što pozitivno djeluje na izgradnju novih kapaciteta bez potrebe povećanja naknade za poticanje OIEiUK. Sredstva za plaćanje balansiranja proizvođača na distributivnoj mreži od strane Operatora za OIEiUK su ekvivalentna sredstvima koje Operator plaća za poticanje proizvodnje proizvođačima koji izlaze iz sustava poticaja te nema potrebe za povećanjem naknade za poticanje OIEiUK. (Veliko broj postrojenja je izišao iz sustava poticaja uslijed promjena na tržištu. Npr. Sve vjetro elektrane, sve hidro elektrane i veliki broj solarnih elektrana).

Amandman V koji glasi:

Briše se članak 56. A članci 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70 i 71 postaju članci 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68 i 69.

Obrazloženje: Izmjenom stavova (2), (3) i (4) članka 55. članak 56. postaje nepotreban.

Za provedbu predloženih amandmana nisu potrebna dodatna financijska sredstva. Štoviše, usvajanjem predloženih amandmana uštedit će se značajna financijska sredstva i to u 25 %-tnom iznosu od ukupnog iznosa naknade za poticaj koja je u 2022. godini iznosila 25.791.194,71KM.

Ušteda = 25.791.194,71 KM x 25 % = 6.447.798,68 KM
